

Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας
Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας
Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας
Σταδίου 31, 10559, Αθήνα
Πληροφορίες: Γ. Πετροπούλου

Αθήνα 18 Οκτωβρίου 2021
Αριθ.Πρωτ: Φ 130181/75619

ΠΡΟΣ
Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡΙΘ: 715

Θέμα: Τροποποίηση διατάξεων για την πολιτογράφηση αλλογενών αλλοδαπών βάσει του ν.4735/2020 (Α' 197/12-10-2020)

Με διατάξεις του ν.4735, ΦΕΚ Α' 197/12-10-2020, επήλθαν αλλαγές σε διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας που ρυθμίζουν το θεσμικό πλαίσιο της πολιτογράφησης αλλογενών αλλοδαπών.

Οι νέες ρυθμίσεις έχουν ως στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας πολιτογράφησης των αλλογενών αλλοδαπών ως Ελλήνων πολιτών, καθώς και τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της ισονομίας.

Οι σημαντικότερες αλλαγές είναι οι ακόλουθες:

- Διαφοροποιείται ο τρόπος διακρίβωσης της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης.
- Η γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και γεωγραφίας, του ελληνικού πολιτισμού, των συνθηθειών του ελληνικού λαού και των πολιτικών θεσμών της χώρας είναι στο εξής αντικείμενο εξεταστικής διαδικασίας και πιστοποιείται με την λήψη του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων Πολιτογράφησης (Π.Ε.Γ.Π.). Το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.) καθίσταται προαπαιτούμενο για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης.
- Η δυνατότητα συμμετοχής του αιτούντος στην πολιτική ζωή της χώρας καθώς και η ένταξή του στην οικονομική και κοινωνική ζωή αυτής, θα διαπιστώνονται μέσω συνέντευξης από τριμελή επιτροπή στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.
- Καταργείται η διαδικασία της συνέντευξης ενώπιον των Επιτροπών Πολιτογράφησης για την διερεύνηση της πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Συνεπώς δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων κατά της εισήγησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης.
- Καταργείται η δήλωση πολιτογράφησης ενώπιον του δημάρχου του τόπου διαμονής του αιτούντος.

Περιεχόμενα

Νέα διαδικασία διακρίβωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης	3
Α. Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.)	3
Β. Τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη	6
1. Τεκμήρια οικονομικής ένταξης.....	6
2. Τεκμήρια κοινωνικής ένταξης.....	11
3. Αξιολόγηση κοινωνικής και οικονομικής ένταξης	13
Γ. Σύσταση τριμελών ομάδων στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας	13
Η διαδικασία πολιτογράφησης	14
Κτήση ελληνικής ιθαγένειας από τέκνα πολιτογραφημένου.....	18
Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης	18
Αίτηση ακύρωσης.....	18
Κατάργηση υποβολής αντιρρήσεων – Εκκρεμείς αντιρρήσεις	18
Παραπομπή στον Υπουργό Εσωτερικών ή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας.....	19
Έναρξη ισχύος διατάξεων για την πολιτογράφηση.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	20
Α. Ηλεκτρονική τράπεζα θεμάτων και αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις για το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.)	20
Β. Ελάχιστο Επαρκές Εισόδημα Ανά Έτος και Οικογενειακή Κατάσταση	21
Γ. Κατώτατα εισοδήματα βάσει της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας	22

Νέα διαδικασία διακρίβωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης

Με τις διατάξεις των άρθρων 3, 5 και 6 του ν.4735/2020 αντικαθίστανται τα άρθρα 5Α, 6 και 7 αντίστοιχα του Κ.Ε.Ι. που αφορούν και στις ουσιαστικές προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληροί ο αλλοδαπός για να πολιτογραφηθεί και την διακρίβωση της συνδρομής τους. Οι αλλαγές που επήλθαν είναι οι ακόλουθες:

Καθιερώνεται σύστημα εξετάσεων για την διακρίβωση των γνώσεων σχετικά με την ελληνική γλώσσα, την ιστορία, τη γεωγραφία, τον πολιτισμό, τις συνήθειες του ελληνικού λαού και τους πολιτικούς θεσμούς της χώρας (εδ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι.). Οι γνώσεις αυτές πιστοποιούνται με την απόκτηση του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφιση (Π.Ε.Γ.Π.). Πρόκειται για βασική αλλαγή, που αποσκοπεί να ενισχύσει την διαφάνεια, την ισότητα και την αντικειμενικότητα στο ζήτημα της πιστοποίησης των βασικών γνώσεων που οφείλει να κατέχει ο αλλοδαπός προκειμένου να υποβάλει αίτηση πολιτογράφησης.

Η διαδικασία διαπίστωσης της ένταξης του αιτούντος πολιτογράφιση στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας και της δυνατότητάς του να συμμετέχει στο πολιτικό γίνεσθαι (εδ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι.) γίνεται αντικείμενο συνέντευξης ενώπιον τριμελών ομάδων στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, που θεσμοθετούνται με την παρ. 7 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου.

Α. Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφιση (Π.Ε.Γ.Π.)

Το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφιση (Π.Ε.Γ.Π.) αποτελεί προαπαιτούμενο για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Τα ζητήματα που αφορούν στην τράπεζα θεμάτων, στην αίτηση και στις εξετάσεις για την απόκτηση του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφιση καθορίζονται με την αρ. 71728/2021 (Β' 4669/08-10-2021)¹ απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας (παρ. 10 του αρ. 7 του Κ.Ε.Ι., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.4735/2020).

Οι αλλοδαποί που ενδιαφέρονται για την απόκτηση του Π.Ε.Γ.Π. υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά στην ειδική πλατφόρμα της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας (<https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/aitiseis/#login>).

Η πιστοποίηση παρέχεται μετά από επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις. Προϋπόθεση συμμετοχής στην εξεταστική διαδικασία για όλες τις κατηγορίες αιτούντων είναι η καταβολή εξέταστρου ύψους εκατό πενήντα (150) ευρώ. Αλλοδαποί των οποίων οι αιτήσεις εκκρεμούσαν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιθαγένειας την 1η Απριλίου 2021, με την έννοια ότι κατά την ημερομηνία αυτή δεν είχαν γνωμοδοτήσει επί αυτών οι οικείες Επιτροπές Πολιτογράφησης, υποχρεούνται να μετάσχουν στις εξετάσεις που προβλέπονται για την απόκτηση Π.Ε.Γ.Π., αλλά χωρίς να καταβάλουν εξέταστρά αποκλειστικά και μόνο για την πρώτη φορά συμμετοχής τους στις εξετάσεις αυτές. Εκκρεμείς λογίζονται και οι αιτήσεις που έχουν πρωτοκολληθεί στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Ιθαγένειας την 1η Απριλίου 2021 ή μετά από αυτή, εφόσον έχουν αποσταλεί ταχυδρομικά και φέρουν σφραγίδα ταχυδρομείου έως και 31-03-2021.

¹ Προηγούμενη αντίστοιχη η αρ. 28881/2021 (Β' 1535/15-04-2021) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας

Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις για το Π.Ε.Γ.Π. ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα νέας συμμετοχής σε αυτές χωρίς χρονικό περιορισμό υποβάλλοντας στην πλατφόρμα νέα αίτηση και καταβάλλοντας το προβλεπόμενο εξεταστρο. Το ύψος του εξεταστρο είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών.

Τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι επιλέγονται από την τράπεζα θεμάτων που έχει δημιουργηθεί και τηρείται με μέριμνα και ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας. Η τράπεζα θεμάτων είναι αναρτημένη στον δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας (<https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/#topics>).

Για ειδικές κατηγορίες αιτούντων την ελληνική ιθαγένεια αντί των γραπτών προβλέπονται προφορικές εξετάσεις.

Προφορικά εξετάζονται τα άτομα που:

- α) είναι ηλικίας άνω των 62 ετών, ή
- β) έχουν πιστοποιημένη αναπηρία² άνω του 67% (η πιστοποίηση θα πρέπει να έχει γίνει από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας - ΚΕ.Π.Α.) ή
- γ) αδυνατούν να εξετασθούν γραπτά λόγω οποιασδήποτε μορφής μαθησιακής δυσκολίας, η οποία έχει διαγνωσθεί από τις αρμόδιες μονάδες διάγνωσης μαθησιακών δυσκολιών του Υπουργείου Υγείας.

Οι προφορικές εξετάσεις διενεργούνται ενώπιον Ειδικής Τριμελούς Επιτροπής Εξετάσεων. Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών³, ως Πρόεδρο, και δύο (2) εκπαιδευτικούς της δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι οποίοι ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 4795/2021 (Α' 62/17-04-2021) τροποποιήθηκε το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν.3284/2004 (Α' 217) «Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας», όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 6 του ν.4735/2020 και πλέον από την υποχρέωση απόκτησης του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), εξαιρούνται:

- α) όσοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς την παρακολούθηση είτε εννέα τάξεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε έξι τάξεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ελληνικό σχολείο ή σε σχολείο που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και διδασκαλίας.
- β) όσοι, μετέχοντας σε ελληνόγλωσσο πρόγραμμα ελληνικού Α.Ε.Ι, έχουν αποκτήσει πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης ή έχουν εκπονήσει διδακτορική διατριβή στην ελληνική γλώσσα σε ελληνικό Α.Ε.Ι..

Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω ρύθμιση που τροποποιεί τις προϋποθέσεις εξαίρεσης από την υποχρέωση απόκτησης του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.) των προσώπων που

² Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.4829/10-09-2021 τροποποιήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. σε σχέση με την αναπηρία του αιτούντος από «...για όσους έχουν πιστοποιηθεί με σωματική αναπηρία άνω του 67%...» σε «...για όσους έχουν πιστοποιηθεί με αναπηρία άνω του 67%...».

³ Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.4829/10-09-2021 τροποποιήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. σχετικά με την υπηρεσία προέλευσης του Προέδρου της Ειδικής Τριμελούς Επιτροπής Εξετάσεων από «...έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, ως Πρόεδρο» σε «έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών ως Πρόεδρο...».

έχουν φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο ή σε σχολείο που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και διδασκαλίας, δεν έχει αναδρομική ισχύ και επομένως ισχύει για τις αιτήσεις πολιτογράφησης που υποβάλλονται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας από την ημερομηνία δημοσίευσής της, δηλαδή την 17-04-2021.

Όσοι έχουν υποβάλλει αίτηση πολιτογράφησης πριν την ανωτέρω ημερομηνία (17-04-2021), απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόκτησης του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.):

α) Εφόσον έχουν φοιτήσει επιτυχώς σε γυμνάσιο ή λύκειο της χώρας που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης, είναι δηλαδή κάτοχοι απολυτηρίου τίτλου είτε γυμνασίου είτε λυκείου της χώρας. Στην περίπτωση αυτή αρκεί η προσκόμιση ευκρινούς αντιγράφου του αντίστοιχου απολυτηρίου (σχετ. το αρ. πρωτ. Φ1200000/3316/07-05-2021 έγγραφό μας). Διευκρινίζεται ότι για την απαλλαγή από το Π.Ε.Γ.Π. δεν απαιτείται η φοίτηση σε όλες τις τάξεις του γυμνασίου ή λυκείου της χώρας. Αρκεί ο απολυτήριος τίτλος επιτυχούς φοίτησης στην Γ΄ τάξη γυμνασίου ή λυκείου.

β) Εφόσον, μετέχοντας σε ελληνόγλωσσο πρόγραμμα ελληνικού Α.Ε.Ι., έχουν αποκτήσει πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης ή έχουν εκπονήσει διδακτορική διατριβή στην ελληνική γλώσσα σε ελληνικό Α.Ε.Ι..

Ο απολυτήριος τίτλος που χορηγείται στους αποφοίτους των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), είναι ισότιμος προς το απολυτήριο του δημοτικού ή του γυμνασίου κατά περίπτωση (άρθρο 5 παρ. 5 του ν.2525/1997, Α΄ 188/23-09-1997). Σημειώνεται ότι οι κάτοχοι απολυτηρίων Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), που υπέβαλαν αίτηση πολιτογράφησης από 17-04-2021 και εξής δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση λήψης Π.Ε.Γ.Π., διότι δεν συμπληρώνουν τον απαιτούμενο αριθμό ετών φοίτησης, δηλαδή ούτε εννέα (9) έτη στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια ούτε έξι (6) έτη στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, λόγω της διετούς φοίτησής τους.

Μεταξύ των πτυχίων Α.Ε.Ι. περιλαμβάνονται και τα πτυχία που χορηγούσαν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και η Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.) και η καθολική διάδοχος της Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε.), πριν τη νομοθετική ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση. Αν και πριν την ένταξη αυτών στα Α.Ε.Ι., οι τίτλοι που εξέδιδαν δεν ενέπιπταν στην έννοια των πτυχίων Α.Ε.Ι., θα πρέπει να θεωρηθούν τίτλοι σπουδών που απαλλάσσουν από την υποχρέωση για απόκτηση Π.Ε.Γ.Π..

Στις περιπτώσεις των αιτήσεων πολιτογράφησης, οι οποίες εκκρεμούσαν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιθαγένειας την 1η Απριλίου 2021 με την έννοια ότι κατά την ημερομηνία αυτή δεν είχαν γνωμοδοτήσει επ' αυτών οι οικείες Επιτροπές Πολιτογράφησης, εάν εν τω μεταξύ ο αιτών ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση των απαιτούμενων κατά τα ανωτέρω τάξεων πρωτοβάθμιας – δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή αποκτήσει έναν από τους τίτλους σπουδών που προαναφέραμε, δεν υποχρεούται στην υποβολή Π.Ε.Γ.Π.. για τη συνέχιση της εξέτασης της υπόθεσής του.

Σε όλες τις περιπτώσεις ο αλλοδαπός υποβάλλει την βεβαίωση φοίτησης/τον τίτλο σπουδών που δικαιολογεί την εξαίρεση από το Π.Ε.Γ.Π..

Επισημαίνεται ότι η αναγνώριση στην Ελλάδα από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή παλαιότερα από το Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Αλλοδαπής (ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) της ισοτιμίας τίτλων σπουδών που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, δεν συνιστά λόγο απαλλαγής από την υποχρέωση υποβολής Π.Ε.Γ.Π..

Επιπλέον δεν συνιστά λόγο απαλλαγής εξέτασης της ελληνικής γλώσσας επιπέδου ανάλογου του Β1, από την διαδικασία για την απόκτηση Π.Ε.Γ.Π. η κατοχή από τον αλλοδαπό πιστοποιητικού ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας επιπέδου Β1 τουλάχιστον, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 363/1998 (Α'242), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 60/2010 (Α' 98).

Β. Τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη

Τα ειδικότερα στοιχεία που αποτελούν τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του αιτούντος για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο διαμονής, η οποία απαιτείται κατά περίπτωση, καθορίστηκαν με την υπ' αριθ. 29845/2021 (Β'1652/22-04-2021) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που τροποποιήθηκε με την αριθ. 58050/04-08-2021 (Β' 3967) όμοια.

1. Τεκμήρια οικονομικής ένταξης

Ειδικότερα ως προς την οικονομική ένταξη των αιτούντων προσδιορίζονται:

α. Η έννοια του επαρκούς εισοδήματος και των πηγών προέλευσής του.

β. Ο ακριβής αριθμός των ετών για τα οποία ο αλλοδαπός υποχρεούται να δηλώνει το απαιτούμενο στην περίπτωση του εισόδημα.

Ο αλλοδαπός οφείλει να αποδείξει ότι έχει αποκτήσει επαρκές εισόδημα για κάθε έτος χωριστά κατά αναλογία με την προβλεπόμενη στην περίπτωση του από το νόμο νόμιμη διαμονή του στη χώρα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πολιτογράφησης.

Για όποιον απαιτείται επταετής νόμιμη διαμονή πρέπει να αποδεικνύεται επαρκές εισόδημά του για πέντε (5) τουλάχιστον έτη πριν την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Για όποιον απαιτείται δωδεκαετία απαιτείται επαρκές εισόδημα για επτά (7) τουλάχιστον έτη πριν την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης και για όποιον απαιτείται τριετία επαρκές εισόδημα και για τα τρία (3) αυτά έτη.

Οι αλλοδαποί που έχουν υποβάλει αίτηση με την προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 25 του ν.3838/24-03-2010 (Α'49) πρέπει να αποδεικνύουν επαρκές εισόδημα για ένα (1) τουλάχιστον έτος για το χρονικό διάστημα από 24-03-2005 έως 24-03-2010 και τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη που να αφορούν στη χρονική περίοδο από το έτος 2015 και εντεύθεν. Το αυτό ισχύει, με βάση την αρχή τις χρηστής διοίκησης, και για τους αλλοδαπούς που είχαν υποβάλλει αιτήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις περί πολιτογράφησης πριν την θέση σε ισχύ του ν. 3838/24-03-2010 (Α'49).

1.1. Επαρκές εισόδημα

Προκειμένου να εξακριβωθεί το επαρκές εισόδημα του αιτούντος, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό δηλωθέν εισόδημά του όπως αποτυπώνεται στο ετήσιο εκκαθαριστικό του σημείωμα (πράξη διοικητικού

προσδιορισμού). Στο δηλωθέν αυτό εισόδημα συμπεριλαμβάνεται κάθε εισόδημα που αποκτά ο αλλοδαπός ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσής του, δηλαδή το εισόδημα που αποκτά από την εργασία του ή από σύνταξη, τυχόν εισόδημα που έχει από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο (μισθώματα ακίνητης περιουσίας, μερίσματα ελληνικών εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο).

Το ύψος του ετήσιου εισοδήματος που πρέπει να διαθέτει ο αλλοδαπός συναρτάται με τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου υπαλλήλου και του εργατοτεχνίτη της χώρας, όπως καθορίζονται με την εκάστοτε ισχύουσα υπουργική απόφαση με την οποία ορίζεται το ύψος του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου⁴.

Οι ετήσιες αυτές αποδοχές περιλαμβάνουν και τον αναλογούντα φόρο που παρακρατείται στην πηγή (φόρος μισθωτών υπηρεσιών). Στην πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου (εκκαθαριστικό σημείωμα) εμφανίζεται στην ένδειξη **συνολικό δηλωθέν εισόδημα** το καθαρό ετήσιο εισόδημα που έχει προκύψει μετά την παρακράτηση του φόρου. Η διερεύνηση της εισοδηματικής κατάστασης του αλλοδαπού αφορά στη χρονική περίοδο που προηγείται της αιτήσεως του αναλόγως της χρονικής προϋπόθεσης στην οποία αυτός υπάγεται και αφορά, για την πλειοψηφία των εξεταζόμενων αιτήσεων πολιτογράφησης, το διάστημα μεταξύ των ετών 2007-2020. Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα με βάση την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας όπως ισχύει για κάθε έτος, οι ετήσιες μεικτές αποδοχές για άγαμους υπαλλήλους άνω των 25 ετών κυμαίνονται από 8.204€ (για τα έτη 2013 έως 2018) έως 10.424€ (για το έτος 2011) που αντιστοιχούν σε δηλωθέν εισόδημα κατά μέσο όρο ύψους 7.500€ (μετά την παρακράτηση του φόρου μισθωτών υπηρεσιών). Για τους άγαμους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών οι ετήσιες μεικτές αποδοχές που προκύπτουν με πραγματοποίηση 26 ημερομισθίων ανά μήνα επί 14 μήνες, έχουν κυμανθεί για την ίδια χρονική περίοδο από 9.529,52€ (για τα έτη 2013 έως 2018) μέχρι 12.109€ (για το έτος 2011) που αντιστοιχούν σε δηλωθέν εισόδημα κατά μέσο όρο, ύψους 8.700€. Επισημαίνεται ότι ενόψει των εξαιρετικά αντίξων οικονομικών συνθηκών που επικράτησαν στη χώρα την τελευταία δεκαετία το δηλούμενο ετήσιο εισόδημα των εργαζομένων είναι κατώτερο των προαναφερόμενων ποσών. Ειδικότερα για την κατηγορία των εργατοτεχνιτών καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής η πραγματοποίηση αυτού του αριθμού ημερομισθίων κάθε μήνα και μάλιστα για τη χρονική περίοδο των 14 μηνών.

Για τους ανωτέρω λόγους το ελάχιστο επαρκές εισόδημα για κάθε αιτούντα αλλοδαπό προσδιορίζεται στο ύψος των 7.500€ το οποίο συναρτώμενο με την οικογενειακή του κατάσταση (προσαυξάνεται κατά 10% για κάθε εξαρτώμενο μέλος) διαμορφώνεται ως εξής :

- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα άγαμου : 7.500€
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου: 8.250€ (προσαύξηση 10%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με ένα τέκνο: 9.000€ (προσαύξηση 20%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με δύο τέκνα: 9.750€ (προσαύξηση 30%)

⁴ Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 4241/127/30-01-2019 (173 Β') Υπουργική Απόφαση, με ισχύ από 1^η Φεβρουαρίου 2019, ο νέος κατώτατος μισθός για τους υπαλλήλους ορίσθηκε στα 650 €, (9.100 ευρώ) και το κατώτατο ημερομίσθιο για τους εργατοτεχνίτες της χώρας σε 29.04 ευρώ (10.570,56 ετήσιο εισόδημα βάσει 26 ημερών εργασίας και 14 μισθών). Σημειώνεται ότι για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ΕΕ πολίτη τρίτης χώρας, έχει οριστεί ότι το **επαρκές εισόδημα**, κατά την έννοια του άρθρου 89 παρ. 1 α) του ν. 4251/2014, ανέρχεται σε 9.100 €.

- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με τρία τέκνα: 10.500€ (προσαύξηση 40%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με ένα τέκνο: 8.250€ (προσαύξηση 10%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με δύο τέκνα: 9.000€ (προσαύξηση 20%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με τρία τέκνα: 9.750€ (προσαύξηση 30%)

Ειδικότερα για τα έτη 2012 έως και 2018, κατά τα οποία ίσχυσαν χαμηλότερες ετήσιες αποδοχές και για τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες εργαζομένων, το ελάχιστο επαρκές ετήσιο εισόδημα για όλους τους αιτούντες ανεξαρτήτως της πηγής του και αναλόγως της οικογενειακής τους κατάστασης, προσδιορίζεται ως ακολούθως:

- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα άγαμου: 6.500€
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου: 7.150€ (προσαύξηση 10%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με ένα τέκνο: 7.800€ (προσαύξηση 20%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με δύο τέκνα: 8.450€ (προσαύξηση 30%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα έγγαμου με τρία τέκνα: 9.100€ (προσαύξηση 40%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με ένα τέκνο: 7.150€ (προσαύξηση 10%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με δύο τέκνα: 7.800€ (προσαύξηση 20%)
- Ελάχιστο επαρκές εισόδημα μονογονεϊκής οικογένειας με τρία τέκνα: 8.450€ (προσαύξηση 30%)

Εάν ο/η αλλοδαπός/ή είναι έγγαμος/η, στον προσδιορισμό του επαρκούς εισοδήματός προσμετράται και το δηλωθέν εισόδημα του/της συζύγου.

Εάν ο αλλοδαπός έχει πιστοποιηθεί με αναπηρία άνω του 67%, τότε, στο ετήσιο δηλωθέν εισόδημά του προσμετρώνται πάσης φύσεως προνοιακά επιδόματα.

Εάν ο αλλοδαπός είναι εξαρτώμενο μέλος οικογένειας, κατά το άρθρο 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος όπως ισχύει, το επαρκές εισόδημά του υπολογίζεται με βάση το ετήσιο δηλωθέν εισόδημα του φορολογούμενου προσώπου από το οποίο εξαρτάται οικονομικά.

Το επίδομα ανεργίας, που τυχόν λαμβάνει ο αλλοδαπός για το εξεταζόμενο έτος, προσμετράται στο απαιτούμενο επαρκές εισόδημα του αιτούντος, δεδομένου ότι αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό δηλωθέν εισόδημά του (όταν δεν υπερβαίνει το ύψος των 10.000€).

Παραδείγματα υπολογισμού του επαρκούς εισοδήματος βάσει της ισχύουσας υπουργικής απόφασης

- Αλλοδαπός υπάλληλος εταιρείας, άγαμος άνω των 25 ετών, κάτοχος άδειας επί μακρόν διαμένοντος που έχει υποβάλει αίτηση για πολιτογράφηση το έτος 2017, πρέπει να αποδεικνύει επαρκές ετήσιο εισόδημα για 5 τουλάχιστον έτη μεταξύ των ετών 2010 έως και 2016 (εξεταζόμενη 7ετής χρονική περίοδος πριν την υποβολή της αίτησης). Διαθέτει επαρκές εισόδημα όταν το δηλούμενο φορολογητέο εισόδημά του για τουλάχιστον πέντε έτη στα εξεταζόμενα επτά, είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των 7.500€ για τα έτη 2010 και 2011 και 6.500€ για τα έτη 2012 έως και 2016.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 616c4b57cb6ed9b031bbc696 στις 18/10/21 12:38

- Αλλοδαπή έγγαμη με δύο ανήλικα τέκνα, κάτοχος άδειας γονέα ανήλικου ημεδαπού (τα τέκνα έχουν αποκτήσει την Ε.Ι. με φοίτηση) που έχει υποβάλλει αίτηση για πολιτογράφηση το έτος 2015, πρέπει να αποδεικνύει επαρκές ετήσιο εισόδημα για 5 τουλάχιστον έτη μεταξύ των ετών 2008 έως και 2014 (εξεταζόμενη 7ετής χρονική περίοδος πριν την υποβολή της αίτησης). Διαθέτει επαρκές εισόδημα όταν το δηλούμενο φορολογητέο οικογενειακό εισόδημά της για τουλάχιστον πέντε έτη στα εξεταζόμενα επτά, είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των 9.750€ για τα έτη 2008 έως και 2011 και 8.450€ για τα έτη 2012 έως και 2014. Στη συγκεκριμένη περίπτωση για την πλήρωση του ελάχιστου επαρκούς εισοδήματος προσμετράται και το δηλωθέν φορολογητέο εισόδημα του συζύγου της.
- Στην περίπτωση αλλοδαπής διαζευγμένης με δύο ανήλικα τέκνα, κατόχου άδειας επί μακρόν διαμένοντος, η οποία έχει υποβάλλει αίτηση για πολιτογράφηση το έτος 2015, το επαρκές ετήσιο εισόδημα (εξεταζόμενη 7ετής χρονική περίοδος πριν την υποβολή της αίτησης) αναπροσαρμόζεται. Ειδικότερα, το ελάχιστο επαρκές εισόδημα άγαμου (7.500€) θα προσαυξηθεί κατά 20% (10% για κάθε εξαρτώμενο μέλος της οικογένειάς της). Οπότε στην προκειμένη περίπτωση διαθέτει επαρκές εισόδημα όταν το δηλούμενο φορολογητέο εισόδημά της για τουλάχιστον πέντε έτη στα εξεταζόμενα επτά, είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των 9.000€ (7.500€ +20%) για τα έτη 2008 έως και 2011 και 7.800€ (6.500€+ 20%) για τα έτη 2012 έως και 2014.
- Αλλοδαπός έγγαμος με ένα τέκνο, κάτοχος άδειας αορίστου διάρκειας που έχει υποβάλλει αίτηση το έτος 2016 με την προ ισχύουσα διάταξη του άρθρου 25 του ν.3838/2010 (Α'49) πρέπει να αποδεικνύει επαρκές ετήσιο εισόδημα για ένα (1) τουλάχιστον έτος μεταξύ των ετών 2005 έως και 2010 και για τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη που να αφορούν στη χρονική περίοδο από το έτος 2015 και εντεύθεν. Διαθέτει επαρκές εισόδημα όταν το δηλούμενο φορολογητέο οικογενειακό εισόδημά του είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των 9.000€ για ένα έτος μεταξύ των ετών 2005 έως και 2010 και το ποσό των 7.800€ για τα τέσσερα έτη μεταξύ 2015 έως και 2018 ή 9.000€, αν ληφθούν υπόψη τα εκκαθαριστικά σημειώματα των ετών 2019 και εντεύθεν.
- Έγγαμος αλλοδαπός με δύο τέκνα, κάτοχος Ε.Δ.Τ.Ο. (ως σύζυγος ομογενούς) που έχει υποβάλλει αίτηση για πολιτογράφηση το έτος 2019 πρέπει να αποδεικνύει επαρκές ετήσιο εισόδημα για επτά (7) τουλάχιστον έτη μεταξύ των ετών 2007 έως και 2018 (εξεταζόμενη 12ετής χρονική περίοδος πριν την υποβολή της αίτησης). Διαθέτει επαρκές εισόδημα όταν το δηλούμενο φορολογητέο οικογενειακό εισόδημά του είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των 9.750€ μεταξύ των ετών 2007 έως και 2011 και το ποσό των 8.450€ μεταξύ των ετών 2012 έως και 2018.

1.2. Εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων

Ο αλλοδαπός που αιτείται πολιτογράφηση υποχρεούται να εκπληρώνει τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις του αδιάλειπτα.

Η σταθερή και αδιάλειπτη εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του αιτούντος που έχει φορολογική κατοικία την Ελλάδα αποδεικνύει την ύπαρξη σταθερής εργασίας και τον τακτικό χαρακτήρα του εισοδήματος που αποκτά στη χώρα.

Σε απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων του οφείλει να υποβάλει για τα οικονομικά έτη που απαιτούνται κατά περίπτωση εκκαθαριστικά σημειώματα/πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

Προς τεκμηρίωση της οικονομικής του ένταξης, ο αλλοδαπός, εκτός των εκκαθαριστικών σημειωμάτων/πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου που απαιτούνται κατά περίπτωση, μπορεί να υποβάλει και πρόσθετα δικαιολογητικά, όπως:

- Βεβαίωση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας (e-ΕΦΚΑ)
- Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για το χρονικό διάστημα εργασίας του
- Ιδιωτική σύμβαση εργασίας
- Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (έντυπο Ε3)
- Δήλωση στοιχείων ακινήτου (έντυπο Ε9)
- Βεβαιώσεις πιστωτικών ιδρυμάτων που τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδας για την κατοχή ενεργού τραπεζικού λογαριασμού.

Από την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης εξαιρούνται οι αλλοδαποί οι οποίοι είναι εξαρτώμενα μέλη οικογένειας (άρθρο 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4764/2020). Τα άτομα αυτά υποχρεούνται στην υποβολή των απαιτούμενων από το νόμο εκκαθαριστικών σημειωμάτων/πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου που αφορούν στο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του φορολογούμενου προσώπου, από το οποίο εξαρτώνται οικονομικά.

Στην περίπτωση ύπαρξης οφειλών (φορολογικών ή ασφαλιστικών) οι οποίες έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση καταβολής, τεκμαίρεται ότι ο αλλοδαπός εκπληροί το ανωτέρω κριτήριο. Το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας εκδίδεται ηλεκτρονικά από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και είναι το δημόσιο έγγραφο δια του οποίου αποδεικνύεται η εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων του αιτούντος προς το δημόσιο. Η ισχύς του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΠΟΛ.1274/27.12.2013 ορίζεται σε δύο (2) μήνες, στην περίπτωση που δεν υφίστανται βεβαιωμένες οφειλές και σε ένα (1) μήνα, σε περίπτωση ύπαρξης μη ληξιπρόθεσμων οφειλών, οφειλών που τελούν σε αναστολή ή έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης τμηματικής καταβολής. Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι υφίσταται δυνατότητα επιβεβαίωσης της εγκυρότητας του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας επιβεβαίωσης με τίτλο «Πιστοποίηση Φορολογικής Ενημερότητας» της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων.

Για αιτούντες αλλοδαπούς, που ανήκουν στην κατηγορία των ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων, αγροτών κλπ, οι οποίοι είναι υπόχρεοι καταβολής ασφαλιστικών εισφορών λόγω άσκησης ατομικής δραστηριότητας ή συμμετοχής σε εταιρεία, απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας. Αυτό εκδίδεται ηλεκτρονικά από τον ΕΦΚΑ και έχει διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών αν δεν υφίσταται οφειλή ή υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και δύο (2) μηνών, αν υφίσταται ρυθμισμένη οφειλή και οι όροι της ρύθμισης τηρούνται.

1.3. Η σταθερή εργασία στη χώρα

Η εξακρίβωση της συνεχούς απασχόλησης στη χώρα του αλλοδαπού επί σειρά ετών υποδηλώνει την πρόθεσή του να καταστήσει την Ελλάδα κέντρο των βιοτικών του δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο διαμόρφωσης πληρέστερης εικόνας για την επαγγελματική του ζωή εξετάζεται το είδος και η χρονική διάρκεια της απασχόλησής του σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα ώστε να εξακριβωθεί η επαρκής ένταξη του στη νόμιμη αγορά εργασίας. Οι βεβαιώσεις του ασφαλιστικού του φορέα καθώς και οι συμβάσεις εργασίας που έχει συνάψει, επιβεβαιώνουν το χρονικό διάστημα εργασίας του. Σε περίπτωση που

διαπιστωθούν χρονικές περιόδους ακούσιας ανεργίας ή μακρόχρονης απουσίας από την εργασία λόγω ασθένειας τότε η απομάκρυνση από την εργασία δεν αποτελεί αυτή από μόνη της αρνητικό στοιχείο για την αξιολόγησή του, αλλά αποτελεί στοιχείο που συνεκτιμάται στο πλαίσιο της συνολικής του επαγγελματικής απασχόλησης.

Τα ανωτέρω δεδομένα που αφορούν στη συνολική επαγγελματική διαδρομή του αιτούντος στη χώρα, αξιολογούνται από την τριμελή ομάδα στο πλαίσιο διαπίστωσης του σταθερού και μόνιμου χαρακτήρα της απασχόλησης του αιτούντος, στοιχείο που συνεπάγεται τη βούλησή του για μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα και όχι της παροχής ευκαιριακής και πρόσκαιρης εργασίας. Η ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας⁵ (πχ δημιουργία ατομικής επιχείρησης ή παροχή υπηρεσιών ή έργου) συνιστά στοιχείο που αποδεικνύει την βούλησή του για μακρόχρονη διαμονή στη χώρα και ενσωμάτωσή του στην οικονομική της ζωή. Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο αξιολόγησης του αλλοδαπού χρειάζεται να προκύπτει ότι η Ελλάδα δεν αποτελεί χώρα προσωρινής παραμονής ή διέλευσης, αλλά συνειδητή επιλογή του για μόνιμη και σταθερή εγκατάσταση.

2. Τεκμήρια κοινωνικής ένταξης

Ισχυρές ενδείξεις ουσιαστικής ενσωμάτωσης του αλλοδαπού στην ελληνική κοινωνία και περαιτέρω ανάπτυξης και παγίωσης των δεσμών του με την χώρα αποτελούν:

- I. Η διαμόρφωση μακροχρόνιου συγγενικού δεσμού με Έλληνα πολίτη, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της προσωπικής αστικής του κατάστασης (γάμος, απόκτηση τέκνων).
- II. Η φοίτηση του ίδιου ή των τέκνων του σε ελληνικό σχολείο και η παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων δια βίου μάθησης.
- III. Η συμμετοχή του σε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης προς βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων του.
- IV. Η συμμετοχή του σε εκδηλώσεις και δραστηριότητες της ελληνικής κοινωνίας σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο με έμφαση στον εθελοντισμό και στη συνεισφορά του σε περιβαλλοντικές και κοινωφελείς δράσεις .
- V. Η συνεχής διαμονή του στη χώρα για όλο το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασής της με τυχόν διαστήματα απουσίας που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως.

Στο πλαίσιο εξακρίβωσης της κοινωνικής ένταξης του αλλοδαπού μέσω των κριτηρίων που παρατίθενται στην υπουργική απόφαση, τα μέλη της τριμελούς ομάδας καλούνται να διαπιστώσουν αν με βάση συγκεκριμένα στοιχεία πληρείται η προϋπόθεση της ομαλής ένταξής του στην κοινωνική ζωή της χώρας.

Ειδικότερα:

2.1. Διαμόρφωση συγγενικού δεσμού με Έλληνα πολίτη

Αρχικά διερευνάται η προσωπική αστική κατάσταση του αλλοδαπού με σκοπό να εξακριβωθεί η ύπαρξη ή μη οικογενειακών δεσμών με Έλληνα πολίτη, η απόκτηση τέκνου από γάμο με Έλληνα/Ελληνίδα πολίτη συνεκτιμώντας την σταθερότητα των δεσμών αυτών ως στοιχείο ενδεικτικού της ένταξής του στην

⁵ όπως αποδεικνύεται από την κατάσταση οικονομικής δραστηριότητας που αναγράφεται στο προσκομιζόμενο έντυπο Ε3 από υπόχρεους με ακαθάριστα έσοδα άνω των 50.000 ευρώ.

κοινωνική ζωή της χώρας. Τα ανωτέρω στοιχεία επιβεβαιώνονται από το περιεχόμενο της οικογενειακής μερίδας στην οποία φέρεται ενδεικτικά εγγεγραμμένος ο/η αλλοδαπός/ή, η οποία έχει αυτεπάγγελα αναζητηθεί από την υπηρεσία, αν δεν έχει προσκομιστεί από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο.

2.2. Η φοίτηση σε ελληνικό σχολείο

Η φοίτηση του ίδιου του αιτούντος σε ελληνικό σχολείο οποιασδήποτε βαθμίδας ή η συμμετοχή του σε εκπαιδευτικά προγράμματα δια βίου μάθησης αποτελεί ένδειξη προσαρμογής και ένταξης του στην κοινωνική ζωή της χώρας. Ομοίως η φοίτηση τέκνου αυτού σε ελληνικό σχολείο δηλώνει την πρόθεσή του να καταστήσει τη χώρα τόπο μόνιμης διαμονής του. Οι βεβαιώσεις φοίτησης ίδιου ή τέκνου, που προσκομίζονται από τον αιτούντα, αποδεικνύουν την μόνιμη διαμονή του στη χώρα για τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρονται.

2.3. Η επαγγελματική κατάρτιση

Η συμμετοχή του αιτούντος σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που υλοποιούνται από πιστοποιημένες δομές παροχής αυτών των προγραμμάτων πχ Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ), Κέντρα Κατάρτισης του ΟΑΕΔ, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), αποτελεί επίσης δείκτη ένταξης του στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας,

2.4. Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις και εκδηλώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Οι δραστηριότητες εθελοντικού χαρακτήρα και οι κοινωνικές, πολιτιστικές δράσεις ή εκδηλώσεις της τοπικής κοινωνίας αποτελούν εκφάνσεις της ενεργού και συμμετοχικής κοινωνίας των πολιτών. Ως εκ τούτου η συμμετοχή του αιτούντος πολιτογράφηση σε αυτές αποτελεί απόδειξη της βούλησής του να ενταχθεί ενεργά στην ελληνική κοινωνία, ως αναπόσπαστο μέλος της. Ιδιαίτερα συνεκτιμάται η συμμετοχή του σε προγράμματα υποστήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως οι ηλικιωμένοι ή τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και οι περιβαλλοντικές του δραστηριότητες.

2.5. Εξακρίβωση της συνεχούς διαμονής μετά την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης.

Σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 5Α παρ.1 περ. δ) ο αλλοδαπός πρέπει «... να έχει ενταχθεί ομαλά στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, έχοντας την καταστήσει συνεχές κέντρο των βιοτικών του δραστηριοτήτων...». Η εξακρίβωση της συνεχούς διαμονής διενεργείται ήδη για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα που είναι προγενέστερο της αίτησης, με αποδεικτικά στοιχεία που έχουν διευκρινιστεί με την αρ. 6, αρ. πρωτ. 49965 από 01-07-2019 εγκύκλιό μας. Στην προκειμένη περίπτωση ακολουθείται η ίδια διοικητική πρακτική, προκειμένου με την προσκόμιση αυτών των στοιχείων να διαπιστώνεται η συνεχής διαμονή στη χώρα μετά την υποβολή της αίτησης και έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Σημειώνεται ότι ο διαβατηριακός έλεγχος των αφιξοαναχωρήσεων για τις περιπτώσεις που ο αιτών έχει κινηθεί εκτός του κοινοτικού χώρου Σένγκεν, παρέχει μεν χρήσιμες πληροφορίες για την πραγματική διαμονή του στη χώρα, αλλά αποτελεί την έσχατη λύση, όταν δεν υφίστανται άλλα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται να αναφερθεί το χρονικό διάστημα απουσίας του αλλοδαπού από τη χώρα που γίνεται αποδεκτό, χωρίς να ανατρέπεται ο κανόνας της συνεχούς και αδιάλειπτης φυσικής του παρουσίας σε αυτή. Στο πλαίσιο αυτό, κατά ανάλογη εφαρμογή ρύθμισης της μεταναστευτικής νομοθεσίας που ισχύει για την έκδοση αδειών διαμονής, υιοθετείται το ίδιο κριτήριο που ορίζει ότι το χρονικό αυτό διάστημα δεν πρέπει να υπερβαίνει τους έξι μήνες ετησίως.

Προς απόδειξη των προαναφερόμενων κοινωνικών τεκμηρίων υποβάλλονται από τον αιτούντα αλλοδαπό τα αντίστοιχα δικαιολογητικά έγγραφα, όπως:

- Ληξιαρχική πράξη γάμου με Έλληνα πολίτη.
- Ληξιαρχική/ληξιαρχικές πράξεις γέννησης τέκνου/τέκνων που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα.
- Βεβαίωση φοίτησης ιδίου ή τέκνου του, σε ελληνικό σχολείο ή σε ελληνικές δομές προσχολικής αγωγής στην χώρα.
- Λογαριασμοί οργανισμών κοινής ωφέλειας καθώς και σταθερής τηλεφωνίας επ'ονόματί του.
- Αντίγραφο υποβληθείσας δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακινήτου (ΑΑΔΕ).
- Βεβαιώσεις πιστοποίησης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από αρμόδιους φορείς.
- Βεβαιώσεις συμμετοχής σε κοινωνικές δραστηριότητες και εθελοντικές δράσεις.
- Αποδεικτικά συνεχούς διαμονής από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως και την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

3. Αξιολόγηση κοινωνικής και οικονομικής ένταξης

Τα οικονομικά και κοινωνικά τεκμήρια είναι ισοδύναμα και εξετάζονται αυτοτελώς.

Αυξημένη βαρύτητα στην αξιολόγηση των οικονομικών τεκμηρίων έχουν το επαρκές εισόδημα και η εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του αιτούντος.

Αυξημένη βαρύτητα στην αξιολόγηση των κοινωνικών τεκμηρίων έχει η συνεχής διαμονή στη χώρα.

Με βάση τα προαναφερόμενα ο αιτών/η αιτούσα αξιολογείται **θετικά** ως προς την εκπλήρωση της προϋπόθεσης που προβλέπεται στην περίπτωση δ) της παρ. 1 του άρθρου 5Α του ΚΕΙ όταν:

- α) Διαθέτει το επαρκές εισόδημα όπως προσδιορίζεται ανωτέρω
- β) Εκπληρώνει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του/της υποχρεώσεις
- γ) Έχει καταστήσει την χώρα κέντρο των βιοτικών του/της δραστηριοτήτων και έχει ενσωματωθεί στον ελληνικό κοινωνικό ιστό όπως αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου αλλά και την προφορική συνέντευξη διαμένοντας συνεχώς σε αυτή, κατά τα προβλεπόμενα στην ανωτέρω διάταξη.

Αντιθέτως αξιολογείται **αρνητικά** όταν δεν εκπληρώνει οποιαδήποτε από τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

Γ. Σύσταση τριμελών ομάδων στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας

Η διαδικασία της συνέντευξης του αλλογενούς αλλοδαπού ενώπιον των Επιτροπών Πολιτογράφησης για την διερεύνηση της πλήρωσης του συνόλου των ουσιαστικών προϋποθέσεων, καταργείται.

Οι γνώσεις γλώσσας, ιστορίας, γεωγραφίας, πολιτισμού, συνηθειών του ελληνικού λαού και θεσμών πολιτικής οργάνωσης και λειτουργίας (εδ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι.) διαπιστώνονται, όπως αναφέραμε παραπάνω, σε χρόνο προγενέστερο της υποβολής της αίτησης πολιτογράφησης, με εξετάσεις για την απόκτηση του Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.).

Το επίπεδο κοινωνικής και οικονομικής ένταξης καθώς και η δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας (εδ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι.) θα διακριβώνονται από τριμελείς ομάδες

στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, που θεσμοθετούνται με την παρ. 7 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου. Τα μέλη της ομάδας πρέπει α) να ανήκουν στις κατηγορίες ΠΕ ή ΤΕ και β) να έχουν τουλάχιστον πενταετή διοικητική πείρα ως εισηγητές σε θέματα ιθαγένειας.

Τα ζητήματα της συγκρότησης και λειτουργίας των τριμελών αυτών ομάδων καθορίστηκαν με την αρ. 64871 από 07-09-2021 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας (ΦΕΚ 4239).

Κάθε τριμελής ομάδα συγκροτείται από δύο υπαλλήλους που ανήκουν στη Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας η οποία τηρεί τον φάκελο και έναν υπάλληλο που υπάγεται σε άλλη Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας ή στην Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας ο οποίος θα συμμετέχει στην διενέργεια της συνέντευξης μέσω τηλεδιάσκεψης.

Ο Προϊστάμενος κάθε Περιφερειακής Διεύθυνσης κατά λόγο χωρικής του αρμοδιότητας ορίζει τον συνολικό αριθμό των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του που θα συμμετέχουν στις τριμελείς ομάδες, αναλόγως του αριθμού των υπηρετούντων υπαλλήλων που πληρούν τις προβλεπόμενες από το νόμο τυπικές προϋποθέσεις.

Κάθε μήνα εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου, στέλνει στην Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας την κατάσταση των ονομάτων των διαθέσιμων υπαλλήλων της Διεύθυνσής του που θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των τριμελών ομάδων για τον μήνα που ακολουθεί, συμπεριλαμβανομένων και των αναπληρωτών τους σε περίπτωση απουσίας τους καθώς και τον συνολικό αριθμό των προγραμματιζόμενων συνεντεύξεων.

Η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα καθορίζει τον ακριβή αριθμό και την σύνθεση των τριμελών ομάδων που θα διενεργήσουν τις συνεντεύξεις ανά Περιφερειακή Διεύθυνση για τον επόμενο μήνα στο σύνολο της επικράτειας, κοινοποιώντας τις σχετικές καταστάσεις ονομάτων στους Προϊστάμενους των Διευθύνσεων Ιθαγένειας πριν την έναρξη αυτού.

Η διαδικασία πολιτογράφησης

Η διαδικασία πολιτογράφησης διαμορφώνεται ως εξής:

1. Επιτυχής συμμετοχή στις εξετάσεις για την απόκτηση Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.) στις περιπτώσεις που απαιτείται.
2. Υποβολή αίτησης πολιτογράφησης

Ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός **υποβάλλει στην Υπηρεσία Ιθαγένειας του τόπου διαμονής του αίτηση πολιτογράφησης**. Με την διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κ.Ε.Ι., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.4735/2020, **εισάγεται νέα ρύθμιση**, σύμφωνα με την οποία η υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης επέχει και θέση εξουσιοδότησης/συγκατάθεσης του αιτούντος στην αρμόδια υπηρεσία για την συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν. Η εξουσιοδότηση/συγκατάθεση αυτή περιορίζεται σε πράξεις και ενέργειες συλλογής, επεξεργασίας και διαβίβασης προσωπικών δεδομένων που σχετίζονται αποκλειστικά με την εξέταση του αιτήματος πολιτογράφησης. Ως εκ τούτου οι υπηρεσίες ιθαγένειας θα πρέπει να είναι ιδιαίτερως προσεκτικές στην διαχείριση των δεδομένων αυτών, ώστε να μην υπερβαίνουν τα όρια που τίθενται από τις σχετικές διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η δήλωση πολιτογράφησης ενώπιον του δημάρχου του τόπου διαμονής του αιτούντος καταργείται. Η αίτηση πολιτογράφησης συνοδεύεται πλέον απαραίτητα από το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.) ή βεβαίωση φοίτησης/τίτλο σπουδών, που δικαιολογεί την εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής Π.Ε.Γ.Π., καθώς και τα λοιπά δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Κ.Ε.Ι., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.4735/2020. Τα ποσά των απαιτούμενων κατά περίπτωση παραβόλων παραμένουν αμετάβλητα και θεσμοθετείται νομοθετικά το ηλεκτρονικό παράβολο, το οποίο είναι ήδη σε χρήση.

Αιτήσεις αλλοδαπών που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιθαγένειας από την 1^η Απριλίου 2021 και εντεύθεν χωρίς το απαιτούμενο στην περίπτωση τους Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτό δεν έχει αποκτηθεί, θα επιστρέφονται στους ενδιαφερόμενους, ενημερώνοντάς τους εγγράφως για την δυνατότητα υποβολής αίτησης πολιτογράφησης μετά την απόκτηση του Π.Ε.Γ.Π.. Βάσει της νέας αίτησης θα ελεγχθεί η πλήρωση των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων χωρίς να υφίσταται η υποχρέωση καταβολής νέου παραβόλου, εφόσον αυτό έχει ήδη καταβληθεί με την αρχική αίτηση.

3. Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων

Η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Ιθαγένειας ελέγχει

- Την πληρότητα των δικαιολογητικών που συνοδεύουν την αίτηση και εφόσον έχουν προσκομιστεί όλα τα απαιτούμενα από το νόμο δικαιολογητικά προχωρεί στην εξέταση της συνδρομής των τυπικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης. Σε αντίθετη περίπτωση ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για την μη εξέταση της αίτησής του.
- Στο πλαίσιο της συνδρομής ή μη των τυπικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5 του Κ.Ε.Ι, μέσω των ειδικών εφαρμογών που χειρίζεται : α. Αναζητά αυτεπάγγελτα πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και β. Απευθύνει ερώτημα στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη για το αν συντρέχουν στο πρόσωπο του αιτούντος λόγοι δημόσιας τάξης και αν ο αιτών τελεί υπό απέλαση.

Αν δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, ο προϊστάμενος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας απορρίπτει την αίτηση ενημερώνοντας τον ενδιαφερόμενο σχετικά. Αυτονόητο είναι ότι στην περίπτωση αυτή, ο αλλοδαπός δεν καλείται σε συνέντευξη ενώπιον της τριμελούς ομάδας στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, προκειμένου να διακριβωθεί η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης (περ. γ' και δ' παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.4735/2020).

Αν προκύψουν ενδείξεις που αφορούν ζητήματα εθνικής ασφάλειας, η Περιφερειακή Υπηρεσία Ιθαγένειας απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές ασφαλείας της χώρας. Η σχετική αλληλογραφία είναι εμπιστευτική και συνεπώς εφαρμόζονται οι κανόνες που επιβάλλει ο Εθνικός Κανονισμός Ασφαλείας για την δημιουργία, τη συλλογή, την διακίνηση, την τήρηση κ.λπ. διαβαθμισμένων πληροφοριών και υλικών.

Σε περίπτωση αμφιβολιών της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας ως προς τη συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και εθνικής ασφάλειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5B του Κ.Ε.Ι., ο Περιφερειακός

Διευθυντής Ιθαγένειας παραπέμπει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7B του Κ.Ε.Ι. όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν.4735/2020, την υπόθεση στον Υπουργό Εσωτερικών για έκδοση απόφασης. Ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο Ιθαγένειας προκειμένου να γνωμοδοτήσει επ' αυτής. Με την αρ. 32727/27-05-2020 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (διάταξη της παρ. Α.9. Παραπομπή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας υποθέσεων πολιτογράφησης σύμφωνα με το άρθρο 7B παρ.2 και 3 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας όπως ισχύει), η ως άνω αρμοδιότητα μεταβιβάστηκε στον Γενικό Γραμματέα Ιθαγένειας.

4. Έλεγχος ουσιαστικών προϋποθέσεων

Εφόσον διαπιστωθεί η πληρότητα του φακέλου και η πλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, η Περιφερειακή Υπηρεσία Ιθαγένειας **καλεί τον αιτούντα σε συνέντευξη ενώπιον της τριμελούς ομάδας στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας**, προκειμένου να διακριβωθεί η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης (περ. γ' και δ' παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.4735/2020) που δεν καλύπτονται από το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.) ή τίτλο σπουδών/βεβαίωση φοίτησης, που δικαιολογεί την εξαίρεση υποβολής Π.Ε.Γ.Π..

Ο αιτών καλείται σε συνέντευξη με αλληλογραφία επί αποδείξει. Η αίτηση πολιτογράφησης απορρίπτεται από τον προϊστάμενο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας αν

- Η κλήση σε συνέντευξη επιστραφεί δύο (2) φορές χωρίς επίδοση
- Ο αιτών δεν εμφανισθεί αδικαιολόγητα στη συνέντευξη

Μόνο για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας δικαιολογείται η μη εμφάνισή του.

Στο έντυπο της πρόσκλησης σε συνέντευξη επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν.1599/1986 με την οποία ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται για την υποχρέωσή του:

α) να παράσχει την συγκατάθεσή του στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, εφόσον δεν την έχει παράσχει κατά την αρχική υποβολή της αίτησής του, καθώς και τη συναίνεσή του για τυχόν ηχογράφηση της συνέντευξης μέσω της ενσωματωμένης λειτουργίας εγγραφής που παρέχει η διαδικασία της τηλεδιάσκεψης.

β) να υποβάλει στην υπηρεσία τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την οικονομική και κοινωνική του ένταξη, όπως αυτά προσδιορίζονται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 5Α παρ. 2 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, υπουργική απόφαση, τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν την διενέργεια της συνέντευξης.

Για όσους έχουν αιτηθεί την ελληνική ιθαγένεια και ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με σωματική αναπηρία πρέπει, με μέριμνα της υπηρεσίας, να διασφαλίζεται η ασφαλής πρόσβασή τους στον χώρο της συνέντευξης και να λαμβάνεται κάθε πρόσφορο μέτρο για την διευκόλυνση της επικοινωνίας τους, εξασφαλίζοντας ειδικότερα σε περιπτώσεις ατόμων με προβλήματα ακοής την ύπαρξη διερμηνείας από και προς τη νοηματική γλώσσα.

Μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων ο εισηγητής του φακέλου συντάσσει ενυπογράφως ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με την συνδρομή των τυπικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, στο οποίο έχουν καταγραφεί αναλυτικά όλα τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση πολιτογράφησης. Ο φάκελος της υπόθεσης συνοδεύεται από το ενημερωτικό

σημείωμα τίθεται υπόψη των μελών της τριμελούς ομάδας τουλάχιστον τρεις ημέρες πριν την διενέργεια της συνέντευξης. Στο μέλος της ομάδας που ανήκει σε άλλη υπηρεσία Ιθαγένειας αποστέλλεται μέσω του υπηρεσιακού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το ανωτέρω ενημερωτικό σημείωμα. Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για την εξεταζόμενη υπόθεση δύνανται να αντληθούν από τα μέλη της ομάδας μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ιθαγένειας (ΟΠΣ).

Ένα από τα δύο μέλη της τριμελούς ομάδας ενώπιον των οποίων παρίσταται ο αλλοδαπός προβαίνει σε εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας αυτού, με βάση τα στοιχεία του φακέλου που διαθέτει η υπηρεσία και των ταυτοποιητικών εγγράφων που ο ίδιος φέρει στην κατοχή του. Το ίδιο μέλος αναλαμβάνει την σύνταξη του πρακτικού της συνέντευξης, καταγράφοντας αναλυτικά τις τιθέμενες ερωτήσεις και τις αντίστοιχες απαντήσεις του αιτούντος για το κάθε πεδίο ουσιαστικών προϋποθέσεων. Σε περίπτωση που ο αλλοδαπός προσκομίσει τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά την ημέρα της συνέντευξης, συμπληρώνει τα στοιχεία αυτά στο ενημερωτικό σημείωμα που συνοδεύει το φάκελο της υπόθεσης. Στην διάρκεια των διαδοχικών συνεντεύξεων που διενεργεί η ίδια ομάδα, τα ως άνω μέλη εναλλάσσονται στις αρμοδιότητες αυτές.

Κατά τη συνέντευξη τα μέλη της τριμελούς ομάδας υπαλλήλων υποβάλλουν διευκρινιστικές ερωτήσεις προς τον ενδιαφερόμενο προκειμένου να εξακριβώσουν αν, με βάση τα δικαιολογητικά που έχει προσκομίσει, τεκμηριώνεται η οικονομική και κοινωνική ένταξή του. Έχουμε ήδη αναφερθεί αναλυτικά στα ειδικότερα στοιχεία που αποτελούν τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του αιτούντος.

Σχετικά με την δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας και την επαρκή ενημέρωσή του για θέματα που απασχολούν την πολιτική επικαιρότητα, τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις και ζητήματα τοπικού ενδιαφέροντος, τα μέλη της τριμελούς ομάδας υποβάλλουν από πέντε έως δέκα ερωτήσεις.

Η συνέντευξη θα πρέπει να διενεργείται σε πνεύμα συνεννόησης, ευαισθησίας και αποδοχής της ιδιαίτερης ταυτότητας του εξεταζόμενου.

Μετά την ολοκλήρωση της συνέντευξης αξιολογείται συνολικά ο αιτών από τα μέλη της τριμελούς ομάδας και συντάσσεται αιτιολογημένη εισήγηση ως προς την αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης πολιτογράφησης. Η εισήγηση της τριμελούς ομάδας στηρίζεται σε ειδική και αναλυτική αιτιολογία.

Το πρακτικό της συνέντευξης, το οποίο ολοκληρώνεται με την υπογραφή του από τα μέλη της ομάδας, τηρείται στον φάκελο της υπόθεσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Ο φάκελος που συμπεριλαμβάνει το αρχικό ενημερωτικό σημείωμα της υπηρεσίας για την εκπλήρωση των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης μαζί με το πρακτικό της συνέντευξης και την εισήγηση της τριμελούς ομάδας που αυτό εμπεριέχει, διαβιβάζεται στον εισηγητή προκειμένου να συνταχθεί το σχέδιο αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης πολιτογράφησης.

5. Έκδοση απόφασης - ορκωμοσία

Αν η απόφαση είναι αρνητική, υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας.

Η θετική απόφαση, αφού υπογραφεί από τον Προϊστάμενο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, αποστέλλεται με το σχετικό φάκελο στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας υπογράφει την απόφαση αποδοχής της αίτησης πολιτογράφησης και στη συνέχεια επιστρέφει τον φάκελο πολιτογράφησης στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Ιθαγένειας για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Ιθαγένειας αποστέλλει περίληψη της απόφασης πολιτογράφησης στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευσή της στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Μετά την δημοσίευση της απόφασης πολιτογράφησης καλεί επί αποδείξει τον αλλοδαπό για ορκωμοσία.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης εγγραφής στα δημοτολόγια/μητρώα αρρένων για τον αιτούντα καθώς και για τα ανήλικα και άγαμα κατά την ορκωμοσία του τέκνα που διαμένουν μόνιμα στη χώρα.

Κτήση ελληνικής ιθαγένειας από τέκνα πολιτογραφημένου

(άρθρο 11 του Κ.Ε.Ι. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.4735/2020)

Σημαντική είναι η αλλαγή που επέρχεται με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.4735/2020 καθώς αντικαθίσταται η διάταξη του άρθρου 11 του Κ.Ε.Ι., το οποίο ρυθμίζει την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας από τα αλλοδαπά τέκνα πολιτογραφημένου αλλοδαπού εφόσον κατά την ημερομηνία ορκωμοσίας του είναι ανήλικα και άγαμα. Αυτά θα εξακολουθήσουν να αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια χωρίς άλλες διατυπώσεις με την πολιτογράφηση του γονέα τους, αλλά με την επιπλέον προϋπόθεση ότι διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

Ειδικότερες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης έχουν δοθεί με την Α.Π. Φ.130181/63 (αρ. 1465) από 12-01-2021 εγκύκλιό μας.

Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης

(άρθρο 18 του ν.4735/2020)

Οι αιτήσεις πολιτογράφησης που εκκρεμούσαν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιθαγένειας την 1^η Απριλίου 2021 με την έννοια ότι κατά την ημερομηνία αυτή δεν είχαν γνωμοδοτήσει επ' αυτών οι οικείες Επιτροπές Πολιτογράφησης, θα εξετάζονται σύμφωνα με τη νέα διαδικασία. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι αιτήσεις πολιτογράφησης των αλλογενών αλλοδαπών και όχι οι εκκρεμείς αιτήσεις των ομογενών για τις οποίες συνεχίζεται η εξέταση με την παλαιά διαδικασία εφόσον δεν υφίστατο υποχρέωση γνωμοδότησης των ανωτέρω Επιτροπών.

Εκκρεμείς θεωρούνται και οι αιτήσεις που έχουν πρωτοκολληθεί στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Ιθαγένειας την 1η Απριλίου 2021 ή μετά από αυτή, εφόσον έχουν αποσταλεί ταχυδρομικά και φέρουν σφραγίδα ταχυδρομείου έως και 31-03-2021.

Οι αλλογενείς αλλοδαποί που εμπíπτουν στην ρύθμιση αυτή υποχρεούνται να μετάσχουν στις εξετάσεις που προβλέπονται για την απόκτηση Π.Ε.Γ.Π., αλλά χωρίς την υποχρέωση καταβολής εξέταστρου αποκλειστικά και μόνο για την πρώτη φορά συμμετοχής τους στις εξετάσεις αυτές.

Η εξέταση των ως άνω αιτήσεων συνεχίζεται μετά από την προσκόμιση Π.Ε.Γ.Π.. Ως προς τις υπόλοιπες προϋποθέσεις πολιτογράφησης των προσώπων αυτών, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στις

παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επισημαίνεται ότι οι ομογενείς που υποβάλλουν μετά την έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων, αίτηση πολιτογράφησης με βάση την διάταξη της παρ.8 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. απαλλάσσονται μεν από την υποχρέωση προσκόμισης Π.Ε.Γ.Π., παραπέμπονται όμως στην προφορική συνέντευξη για την εξακρίβωση της οικονομικής και κοινωνικής τους ένταξης .

Αίτηση ακύρωσης

Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.4735/2020, «...*Η απόρριψη της αίτησης προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου.*».

Κατάργηση υποβολής αντιρρήσεων – Εκκρεμείς αντιρρήσεις

Δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα που παρέχονταν από την διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι. όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της, για υποβολή έγγραφων αντιρρήσεων κατά αρνητικής εισήγησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης από τον αιτούντα ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας. Οι Επιτροπές Πολιτογράφησης συνεχίζουν την λειτουργία τους αποκλειστικά για την παροχή γνώμης ως προς την εξακρίβωση των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης για τους ομογενείς που προέρχονται από τις χώρες της τ. Ε.Σ.Σ.Δ..

Οι αντιρρήσεις κατά αρνητικών εισηγήσεων των Επιτροπών Πολιτογράφησης που λειτουργούσαν έως και την 31^η Μαρτίου 2021, εξακολουθούν να εξετάζονται από το Συμβούλιο Ιθαγένειας.

Οι αλλοδαποί που έχουν υποβάλει αντιρρήσεις κατά τα ανωτέρω δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την απόκτηση Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), μετά από έγγραφη παραίτησή τους από την εξέταση των αντιρρήσεων. Εφόσον αποκτήσουν το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), δύνανται να υποβάλουν αίτηση πολιτογράφησης μετά την παρέλευση ενός έτους από την απόρριψη της προηγούμενης αίτησης τους.

Παραπομπή στον Υπουργό Εσωτερικών ή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4735/2020 επέρχονται οι εξής αλλαγές στο άρθρο 7B του Κ.Ε.Ι.:

α. Καταργείται η παρ. 1 του άρθρου 7B του Κ.Ε.Ι., ως συνέπεια της κατάργησης του άρθρου 7Α του Κ.Ε.Ι. με το άρθρο 19 του ν.4735/2020. Η προϋπόθεση της συνεχούς μόνιμης διαμονής του αιτούντος αλλοδαπού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, δηλαδή την χρονική περίοδο από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης μέχρι την έκδοση απόφασης, ελέγχεται πλέον από την τριμελή επιτροπή (παρ. 7 του άρθρου 7 του Κ.Ε.Ι.) στο πλαίσιο εξακρίβωσης της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων για την πολιτογράφηση που προβλέπονται στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κ.Ε.Ι.

β. Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 7B του Κ.Ε.Ι., σύμφωνα με την οποία «...Αν ο Υπουργός Εσωτερικών αμφιβάλλει για την ορθότητα της αξιολόγησης που περιέχεται στην εισήγηση της Επιτροπής Πολιτογράφησης στις περιπτώσεις που έχει προβλεφθεί η σχετική αρμοδιότητα, μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση για διατύπωση γνώμης στο Συμβούλιο Ιθαγένειας». Η ανωτέρω ρύθμιση αναφέρεται στη δυνατότητα παραπομπής στο Συμβούλιο Ιθαγένειας γνωμοδότησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης που παρέχεται με βάση τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 15 παρ.2 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

Έναρξη ισχύος διατάξεων για την πολιτογράφηση

Τα άρθρα 5Α, 6 και 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 3, 5 και 6 του παρόντος νόμου με την νέα τους διατύπωση και ρυθμίσεις ισχύουν από την 1^η Απριλίου 2021.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΛΕΡΜΠΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. Ηλεκτρονική τράπεζα θεμάτων και αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις για το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.)

Εισερχόμαστε στην ιστοσελίδα <https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/#home>

⇒ Επιλέγουμε δεξιά τον σύνδεσμο «**Τράπεζα θεμάτων**»

⇒ <https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/#topics>

⇒ Επιλέγουμε δεξιά τον σύνδεσμο «**υποβολή αίτησης**»

⇒ <https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/aitiseis/#login>

⇒ Στο κάτω μέρος της σελίδας πατάμε «**ΣΥΝΔΕΣΗ**»

⇒ <https://www1.gsis.gr/oauth2server/login.jsp>

Πρόκειται για την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.

Εισάγουμε τους κωδικούς μας στο **Taxis Net**, δηλαδή συμπληρώνουμε το πεδίο «**Χρήστης**» και το πεδίο «**Κωδικός**». Δεν υπάρχει δυνατότητα εισόδου για όποιους δεν έχουν ΑΦΜ.

Πατάμε «**ΣΥΝΔΕΣΗ**».

⇒ https://www1.gsis.gr/oauth2server/oauth/authorize?client_id=LGNTAD56414&response_type=code&redirect_uri=https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/aitiseis/

Εδώ γίνεται η αυθεντικοποίηση του χρήστη μέσω της ιστοσελίδας Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.

Επιλέγουμε «**Συνέχεια**» και πατάμε «**Αποστολή**»

⇒ <https://exetaseis-ithageneia.ypes.gr/aitiseis/#register>

Είναι η σελίδα με τα προσωπικά στοιχεία του υποψηφίου. Τα ονοματεπωνυμικά και φορολογικά στοιχεία δεν αλλάζουν. Τα υπόλοιπα τα εισάγει ο αιτών.

Αφού συμπληρωθούν όλα τα στοιχεία πατάμε «**Καταχώρηση**».

Στη συνέχεια ο αιτών οδηγείται σε φόρμα για γραπτές ή προφορικές εξετάσεις. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής τόπου εξέτασης.

Β. Ελάχιστο Επαρκές Εισόδημα Ανά Έτος και Οικογενειακή Κατάσταση

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΑΓΑΜΟΣ	7.500€	7.500€	7.500€	7.500€	7.500€	6.500€	6.500€	6.500€	6.500€	6.500€	6.500€	6.500€	7.500€	7.500€
ΕΓΓΑΜΟΣ	8.250€	8.250€	8.250€	8.250€	8.250€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	8.250€	8.250€
ΕΓΓΑΜΟΣ ΜΕ 1 ΤΕΚΝΟ	9.000€	9.000€	9.000€	9.000€	9.000€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	9.000€	9.000€
ΕΓΓΑΜΟΣ ΜΕ 2 ΤΕΚΝΑ	9.750€	9.750€	9.750€	9.750€	9.750€	8.450€	8.450€	8.450€	8.450€	8.450€	8.450€	8.450€	9.750€	9.750€
ΕΓΓΑΜΟΣ ΜΕ 3 ΤΕΚΝΑ	10.500€	10.500€	10.500€	10.500€	10.500€	9.100€	9.100€	9.100€	9.100€	9.100€	9.100€	9.100€	10.500€	10.500€
ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ 1 ΤΕΚΝΟ	8.250€	8.250€	8.250€	8.250€	8.250€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	7.150€	8.250€	8.250€
ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ 2 ΤΕΚΝΑ	9.000€	9.000€	9.000€	9.000€	9.000€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	7.800€	9.000€	9.000€
ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ 3 ΤΕΚΝΑ	9750€	9750€	9750€	9750€	9750€	8450€	8450€	8450€	8450€	8450€	8450€	8450€	9.750€	9.750€

Γ. Κατώτατα εισοδήματα βάσει της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας⁶

Πίνακας 1 Κατώτατος μισθός άγαμων εργατοτεχνιτών

ΑΓΑΜΟΙ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ														
Χρονολογία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών	750,8614	797,2343	843,0686	859,04	864,9343	708,1249	680,68	680,68	680,68	680,68	680,68	680,68	744,4171	755,04
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών	750,8614	797,2343	843,0686	859,04	864,9343	633,4677	593,58	593,58	593,58	593,58	593,58	593,58	731,9743	755,04

Πίνακας 2 Κατώτατος μισθός έγγαμων εργατοτεχνιτών

ΕΓΓΑΜΟΙ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ														
Χρονολογία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών	821,3586	877,1286	927,29	944,84	951,3143	778,9636	748,8	748,8	748,8	748,8	748,8	748,8	818,7771	830,44
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών	821,3586	877,1286	927,29	944,84	951,3143	696,7294	652,86	652,86	652,86	652,86	652,86	652,86	805,0714	830,44

⁶ Πηγή: ΕΓΣΣΕ, ίδια επεξεργασία, Πηγές: ΕΓΣΣΕ 2006-2007 ΑΡ.ΠΡ. ΚΑΡ. ΥΠ. Απασχ. 14/3-4-2006, ΕΓΣΣΕ 2008-2009 Π.Κ. ΥΠ.ΑΠ/ΣΗΣ & ΚΟΙΝ/ΚΗΣ ΠΡΟ/ΣΙΑΣ 13/18/-4-2008, ΕΓΣΣΕ 2010, 2011 και 2012 15/7/2010, ΦΕΚ Α'222/2012, ΦΕΚ Β/173/2019, ΕΓΣΣΕ 2020 ΦΕΚ 30/12/2019

Πίνακας 3 Κατώτατος μισθός άγαμων υπαλλήλων

ΑΓΑΜΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ														
Χρονολογία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κατώτατο εισόδημα υπαλλήλων άνω των 25 ετών	646,49	686,4214	725,7886	739,56	744,6314	609,6961	586	586	586	586	586	586	640,8686	650
Κατώτατο εισόδημα υπαλλήλων κάτω των 25 ετών	646,49	686,4214	725,7886	739,56	744,6314	545,299	510,95	510,95	510,95	510,95	510,95	510,95	630,1357	650

Πίνακας 4 Κατώτατος μισθός έγγαμων υπαλλήλων

ΕΓΓΑΜΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ														
Χρονολογία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών	711,1371	755,0671	798,3736	771,11	819,0986	670,668	644,69	644,69	644,69	644,69	644,69	644,69	704,9557	715
Κατώτατο εισόδημα εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών	711,1371	755,0671	798,3736	771,11	819,0986	599,8337	562,05	562,05	562,05	562,05	562,05	562,05	562,05	715

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

(αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας της χώρας
(έδρες τους / Τμήματα ανά νομό)
2. Συνήγορος του Πολίτη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Μ. Βορίδη, Υπουργού Εσωτερικών
2. Γραφείο κ. Αθ. Μπαλέρμπα, Γ. Γ. Ιθαγένειας
3. Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας
4. Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας
5. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, *(με την παράκληση ανάρτησης της εγκυκλίου στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών)*